Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

►**B** **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1889/2006**

ze dne 20. prosince 2006

o zřízení nástroje pro financování podpory demokracie a lidských práv ve světě (evropský nástroj pro demokracii a lidská práva)

(Úř. věst. L 386, 29.12.2006, s. 1)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
►**M1**	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1340/2011 ze dne 13. prosince 2011	L 347	32	30.12.2011

▼B

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1889/2006

ze dne 20. prosince 2006

o zřízení nástroje pro financování podpory demokracie a lidských práv ve světě (evropský nástroj pro demokracii a lidská práva)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 179 odst. 1 a čl. 181a odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

v souladu s postupem podle článku 251 Smlouvy ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Navrhuje se nový rámec pro plánování a poskytování pomoci, aby vnější pomoc Společenství byla účinnější a průhlednější. Nařízením Rady (ES) č. 1085/2006 ze dne 17. července 2006 ([2]) se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (IPA) Společenství pro kandidátské a případné kandidátské země. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 ze dne 24. října 2006 ([3]) se zřizuje nástroj evropského sousedství a partnerství, který poskytuje přímou podporu evropské politice sousedství EU. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2006 ze dne 20. prosince 2006 ([4]) se zřizuje nástroj pro financování rozvojové spolupráce a hospodářské spolupráce. Nařízením Rady (ES) č. 1889/2006 ze dne 20. prosince 2006 ([4]) se zřizuje nástroj pro spolupráci s průmyslovými a jinými zeměmi a teritorii s vysokými příjmy. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1717/2006 ze dne 15. listopadu 2006 ([5]) se zřizuje nástroj stability, který poskytuje pomoc v situacích existující a vznikající krize a zvláštních celosvětových a nadregionálních hrozeb. Tímto nařízením se zřizuje evropský nástroj pro financování podpory demokracie a lidských práv ve světě (evropský nástroj pro demokracii a lidská práva), kterým se poskytuje pomoc nezávislá na souhlasu vlád a jiných veřejných orgánů třetích zemí.

(2) Čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii stanoví, že Unie je založena na zásadách svobody, demokracie, dodržování lidských práv a základních svobod a právního státu, zásadách, které jsou společné členským státům.

([1]) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2006 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 20. prosince 2006.
([2]) Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 82.
([3]) Úř. věst. L 310, 9.11.2006, s. 1.
([4]) Úř. věst. L 386, 29.12.2006, s. 1
([5]) Úř. věst. L 327, 24.11.2006, s. 1.

▼B

(3) Podpora, rozvoj a upevnění demokracie a právního státu, dodržování lidských práv a základních svobod představují prvořadý cíl rozvojové politiky Společenství a hospodářské, finanční a technické spolupráce s třetími zeměmi ([1]). Závazek dodržovat, podporovat a chránit demokratické zásady a lidská práva je základním prvkem smluvních vztahů Společenství s třetími zeměmi ([2]).

(4) Tento nástroj pro financování přispívá k dosažení cílů prohlášení o rozvojové politice „Evropský konsensus o rozvoji“ (DPS), společně přijatého Radou a zástupci vlád členských států zasedajícími v Radě, Evropským parlamentem a Komisí dne 20. prosince 2005 ([3]). DPS zdůrazňuje, že „pro odstraňování chudoby a udržitelný rozvoj má základní význam pokrok na poli ochrany lidských práv, řádná správa věcí veřejných a demokratizace“, což přispívá k dosažení rozvojových cílů tisíciletí

(5) Jelikož DPS znovu potvrdil, že podpora rovnosti pohlaví a práv žen je základním lidským právem a otázkou sociální spravedlnosti a zároveň představuje významný nástroj při dosahování rozvojových cílů tisíciletí, při plnění káhirského akčního programu a Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen, je výraznou složkou tohoto nařízení otázka rovnosti pohlaví;

(6) Tento nástroj pro financování přispívá k plnění cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, jak je stanovena v čl. 11 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a utvářena obecnými směry EU, v souvislosti s rozvojem a upevňováním demokracie a právního státu a dodržováním lidských práv a základních svobod;

(7) Podíl Společenství na rozvoji a upevňování demokracie a právního státu a na dodržování lidských práv a základních svobod je zakotven v obecných zásadách stanovených Mezinárodní listinou lidských práv a v jakémkoliv jiném nástroji pro lidská práva přijatém v rámci OSN i v příslušných regionálních nástrojích pro lidská práva;

(8) Demokracie a lidská práva jsou neoddělitelně spojeny. Základní svobody projevu a shromažďování jsou předpokladem politického pluralismu a demokratického procesu, zatímco demokratická kontrola a rozdělení moci jsou nezbytné pro udržení nezávislého soudnictví a právního státu, jež jsou naopak nutné pro účinnou ochranu lidských práv;

([1]) Sdělení Komise ze dne 8. května 2001 o úloze Evropské unie při podpoře lidských práv a demokratizace ve třetích zemích.
([2]) Sdělení Komise ze dne 23. května 1995 o začlenění dodržování demokratických principů a lidských práv do dohod mezi Společenstvím a třetími zeměmi.
([3]) Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1.

▼B

(9) Lidská práva jsou posuzována v kontextu univerzálně přijatých mezinárodních norem, ale na demokracii se musí pohlížet také jako na proces, který vychází zevnitř a zahrnuje všechny části společnosti a okruh institucí, zejména národní demokratické parlamenty, které by měly zajistit účast, zastoupení, vnímavost a odpovědnost. Cíl vytvářet a udržet kulturu lidských práv a zajistit, aby demokracie pracovala pro občany, který je v nově vznikajících demokraciích obzvláště naléhavý a obtížný, představuje nikdy nekončící úkol, který v první řadě náleží lidem dotčené země, aniž by však byl oslaben závazek mezinárodního společenství;

(10) Aby se výše uvedené otázky řešily účinně, průhledným způsobem, včas a pružně poté, co pozbude platnosti nařízení Rady (ES) č. 975/1999 ze dne 29. dubna 1999, kterým se stanoví požadavky pro provádění rozvojové spolupráce, která přispívá k obecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, jakož i k dodržování lidských práv a základních svobod ([1]) a nařízení Rady (ES) č. 976/1999 ze dne 29. dubna 1999, kterým se stanoví požadavky pro provádění opatření Společenství jiných než opatření týkajících se rozvojové spolupráce, která v rámci politiky spolupráce Společenství přispívají k obecnému cíli rozvoje a upevnění demokracie a právního státu, jakož i k dodržování lidských práv a základních svobod ve třetích zemích ([2]), která sloužila jako právní základ pro Evropskou iniciativu pro demokracii a lidská práva a která pozbudou platnosti do 31. prosince 2006, jsou zapotřebí zvláštní finanční zdroje a zvláštní nástroj pro financování, aby práce mohla pokračovat nezávislým způsobem a zároveň nadále doplňovala a posilovala související nástroje Společenství pro vnější pomoc, dohodu o partnerství mezi členy skupiny států africké, karibské a tichomořské oblasti na straně jedné a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé ([3]), a humanitární pomoc;

(11) Pomoc Společenství podle tohoto nařízení má doplnit různé další nástroje pro provádění politik EU v oblasti demokracie a lidských práv, které sahají od politického dialogu a diplomatických nót až po různé nástroje finanční a technické spolupráce, včetně zeměpisných a tematických programů. Doplní také zásahy v krizových situacích podle nástroje stability;

(12) Zejména nad rámec a jakožto doplněk opatření dohodnutých s partnerskými zeměmi v souvislosti se spoluprací prováděnou v rámci nástroje předvstupní pomoci, nástroje pro evropské sousedství a partnerství, nástroje rozvojové spolupráce a hospodářské spolupráce, dohody z Cotonou se zeměmi AKT, nástroje pro spolupráci s průmyslovými zeměmi a dalšími zeměmi a územími s vysokými příjmy, a nástroje stability poskytuje Společenství pomoc podle tohoto nařízení, která řeší celosvětové, regionální, vnitrostátní i místní otázky lidských práv a demokratizace v partnerství s občanskou společností, chápaných ke spojení všech typů sociálních opatření jednotlivců nebo skupin, které jsou nezávislé na státu a činné v oblasti lidských práv a podpory demokracie;

([1]) Úř. věst. L 120, 8.5.1999, s. 1. *Nařízení* naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) *č. 2110/2005* (Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 1).

([2]) Úř. věst. L 120, 8.5.1999, s. 8. *Nařízení* naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2112/2005 (Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 23).

([3]) Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3; Úř. věst. L 385, 29.12.2004, s. 88.

▼B

(13) Navíc i když cíle demokracie a lidských práv musí být čím dál tím více začleňovány do všech nástrojů pro financování vnější pomoci, pomoc Společenství podle tohoto nařízení bude mít zvláštní doplňující a dodatečnou úlohu, která vyplývá z jeho globální povahy a z nezávislosti akcí na souhlasu vlád a veřejných orgánů třetích zemí. To umožní spolupráci s občanskou společností na citlivých otázkách lidských práv a demokracie, včetně práv přistěhovalců, žadatelů o azyl a vnitřně vysídlených osob a zajistí pružné reagování na měnící se situace nebo podporu inovací. Poskytne Společenství také schopnost formulovat a podporovat zvláštní cíle a opatření na mezinárodní úrovni, která nesouvisejí se zeměpisným umístěním ani s existencí krizí, což může vyžadovat nadnárodní přístup nebo operace ve Společenství i v řadě partnerských zemí. Poskytne nezbytný rámec pro činnosti, jakými je například podpora nezávislých volebních pozorovatelských misí EU, které vyžadují soudržnost politik, jednotný systém řízení a společné normy činnosti;

(14) Rozvoj a upevňování demokracie podle tohoto nařízení by měly zahrnovat demokratické parlamenty a jejich schopnost podporovat a rozvíjet demokratické reformní procesy. Vnitrostátní parlamenty by proto měly být zařazeny mezi subjekty způsobilé k financování podle tohoto nařízení, pokud to bude nutné pro dosažení jeho cílů a pokud navrhovaná opatření nemohou být financována z jiných nástrojů vnější pomoci Společenství;

(15) „Pokyny pro posílení operační koordinace mezi Společenstvím, zastoupeným Komisí, a členskými státy na poli vnější pomoci“ ze dne 21. ledna 2001 zdůrazňují potřebu zesílené koordinace vnější pomoci EU v oblasti podpory demokratizace a prosazování dodržování lidských práv a základních svobod na celém světě. Komise a členské státy by měly zajistit, aby se jejich příslušná opatření pomoci doplňovala a aby byla koherentní, vzájemně se nepřekrývala a nezdvojovala. Komise a členské státy mají usilovat o užší koordinaci s ostatními dárci. Politika Společenství v oblasti rozvojové spolupráce by měla doplňovat programy prováděné členskými státy;

(16) Vzhledem k významu a rozsahu působnosti pomoci Společenství při podpoře demokracie a lidských práv je zapotřebí, aby Komise usilovala o pravidelné a časté výměny informací s Evropským parlamentem;

(17) Komise musí konzultovat se zástupci občanské společnosti i s ostatními dárci a aktéry v co nejranější fázi procesu programování, aby usnadnila jejich příslušné příspěvky a zajistila, že pomocné činnosti se co nejvíce doplňují;

▼B

(18) Společenství musí být schopno rychle reagovat na nepředvídané potřeby a výjimečné situace, aby tak posílilo důvěryhodnost a účinnost působení Společenství v oblasti ochrany lidských práv a demokratických zásad v zemích, v nichž tyto situace nastanou. Proto je nutné, aby Komise mohla rozhodovat o zvláštních opatřeních, která neupravují strategické dokumenty. Tento nástroj pro řízení pomoci odpovídá nástrojům, které jsou zahrnuty do jiných nástrojů pro financování pomoci;

(19) Společenství by rovněž mělo být schopno pružně a včas reagovat na zvláštní potřeby obránců lidských práv formou opatření ad hoc, pro něž nejsou vypsána výběrová řízení. Subjekty, které nemají právní subjektivitu podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, mohou být rovněž způsobilé podle podmínek stanovených finančním nařízením;

(20) Toto nařízení stanoví na období 2007–2013 finanční krytí, které tvoří pro rozpočtový orgán hlavní referenční hodnotu ve smyslu bodu 37 Interinstitucionální dohody ze dne 17. května 2006 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázni a o řádném finančním řízení ([1]);

(21) Finanční podpora musí být zabezpečena pro Evropské meziuniverzitní centrum pro lidská práva a demokratizaci, které zajišťuje evropský magisterský studijní program v oblasti lidských práv a demokratizace a doktorandský studijní program EU a OSN, i poté, co na konci roku 2006 pozbude platnosti rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 791/2004/ES ze dne 21. dubna 2004 o zavedení akčního programu Společenství na podporu subjektů činných na evropské úrovni v oblasti vzdělávání a odborného vzdělávání a na podporu určitých činností v této oblasti ([2]), které sloužilo jako právní základ pro financování;

(22) Pozorovatelské volební mise Evropské unie přispívají významně a úspěšně k demokratickým procesům ve třetích zemích ([3]). Podpora demokracie však samotný volební proces přesahuje. Výdaje na volební pozorovatelské mise EU by proto neměly tvořit nepoměrně velkou část celkového objemu finančních prostředků poskytovaných podle tohoto nařízení;

(23) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ([4]);

(24) V souladu se zásadou přiměřenosti je nutné a vhodné, za účelem dosažení základních cílů tohoto nařízení, stanovit pravidla evropského nástroje pro demokracii a lidská práva. Toto nařízení nestanoví víc, než je nutné k dosažení sledovaného cíle, v souladu s čl. 5 odst. 3 Smlouvy.

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

([1]) Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 138, 30.4.2004, s. 31
([3]) Sdělení Komise ze dne 11. dubna 2000 o pomocných a pozorovatelských volebních misích EU.
([4]) Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/512/ES (Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s.11).

▼B

HLAVA I

CÍLE A ROZSAH PŮSOBNOSTI

Článek 1

Cíle

1. Toto nařízení zřizuje evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, podle kterého Společenství poskytuje pomoc v rámci politiky Společenství v oblasti rozvojové spolupráce a hospodářské, finanční a technické spolupráce s třetími zeměmi, která je v souladu s celkovou zahraniční politikou EU, a přispívá tak k rozvoji a upevňování demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod.

2. Cílem této pomoci je zejména

a) zlepšit úctu k lidským právům a základním svobodám a jejich dodržování, jak byly vyhlášeny ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v dalších mezinárodních a regionálních nástrojích v oblasti lidských práv, a podporovat a upevňovat demokracii a demokratické reformy ve třetích zemích, zejména formou podpory organizací občanské společnosti, poskytovat podporu a solidaritu obráncům lidských práv a obětem represe a porušování práv a posilovat občanskou společnost působící v oblasti lidských práv a podpory demokracie;

b) podporovat a upevňovat mezinárodní a regionální rámec ochrany a podpory lidských práv, včetně sledování jejich dodržování, a podpory demokracie a právního státu a v této souvislosti posilovat aktivní úlohu občanské společnosti;

c) budovat důvěru ve spolehlivost volebních procesů a tuto spolehlivost zvyšovat, zejména prostřednictvím volebních pozorovatelských misí a podporou místních organizací občanské společnosti, které jsou do těchto procesů zapojeny.

Článek 2

Rozsah působnosti

1. S ohledem na články 1 a 3 se pomoc Společenství týká těchto oblastí:

a) podpora a rozšiřování participační a zastupitelské demokracie, včetně parlamentní demokracie, a procesů demokratizace, zejména prostřednictvím organizací občanské společnosti, mimo jiné při

   i) podpoře svobody sdružování a shromažďování, neomezeného pohybu osob, svobody přesvědčení a projevu včetně projevu uměleckého a kulturního, nezávislosti sdělovacích prostředků, neomezeného přístupu k informacím a opatření boje proti administrativním překážkám, které brání výkonu těchto svobod, včetně boje proti cenzuře;

   ii) podpoře právního státu, nezávislosti soudů, podněcování k reformám právních řádů a institucí včetně hodnocení těchto reforem a podpoře přístupu k soudnictví;

▼B

iii) propagaci a posilování Mezinárodního trestního soudu, mezinárodních trestních soudů ad hoc, procesů přechodného soudnictví a mechanismů pravdy a usmíření;

iv) podpoře reforem za účelem dosažení účinné a transparentní demokratické odpovědnosti a dohledu, včetně dohledu nad bezpečnostním sektorem a soudnictvím, a podpoře opatření proti korupci;

v) podpoře politického pluralismu a demokratické politické reprezentace a podněcování občanů, zejména okrajových skupin, k účasti na politickém životě v rámci demokratických reformních procesů na místní, regionální a celostátní úrovni;

vi) prosazování rovného zastoupení mužů a žen v sociálním, hospodářském a politickém životě a podpoře rovnosti příležitostí a účasti a politické reprezentaci žen;

vii) podpoře opatření směřujících k usnadnění pokojného sladění zájmů různých skupin včetně podpory opatření k budování důvěry v oblasti lidských práv a demokratizace;

b) podpora a ochrana lidských práv a základních svobod vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a v jiných mezinárodních nástrojích, které se týkají občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních práv, zejména prostřednictvím organizací občanské společnosti, týkající se mimo jiné:

i) zrušení trestu smrti, předcházení mučení a špatnému zacházení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání a rehabilitace obětí mučení;

ii) podpory a ochrany obránců lidských práv ve smyslu článku 1 Deklarace OSN o právu a povinnosti jednotlivců, skupin a společenských organizací propagovat a chránit všeobecně uznávaná lidská práva a základní svobody, a poskytování pomoci těmto osobám;

iii) boje proti rasismu, xenofobii a diskriminaci z jakéhokoliv důvodu, včetně pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického či sociálního původu, genetických rysů, jazyka, náboženského vyznání či přesvědčení, politických nebo jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace;

iv) práv původního obyvatelstva a osob patřících k menšinám a etnickým skupinám;

v) práv žen, jak byla vyhlášena v Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen a v dobrovolných protokolech k ní připojených, včetně opatření proti mrzačení ženských pohlavních orgánů, nuceným sňatkům, zločinům ze cti, obchodování se ženami a proti jakýmkoli jiným formám násilí páchaného na ženách;

vi) práv dítěte, jak byla vyhlášena v Úmluvě o právech dítěte a v dobrovolných protokolem k ní připojených, včetně boje proti dětské práci, obchodování s dětmi a dětské prostituci a najímání a používání dětských vojáků;

▼B

vii) práv zdravotně postižených osob;

viii) prosazování základních pracovních norem a sociální odpovědnosti podniků;

ix) výchovy, vzdělávání a sledování v oblasti lidských práv a demokracie a v oblasti, jíž se týká odst. 1 písm. a) bod vii;

x) podpory místních, regionálních, celostátních nebo mezinárodních organizací občanské společnosti působících v oblasti ochrany, podpory nebo obrany lidských práv a podílejících se na opatřeních uvedených v odst. 1 písm. a) bodu vii;

c) posílení mezinárodního rámce pro ochranu lidských práv, právní stát a podporu demokracie, zejména

i) poskytováním podpory mezinárodním a regionálním nástrojům, které se týkají lidských práv, spravedlnosti, právního státu a demokracie;

ii) podporou spolupráce občanské společnosti s mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi a podporou činností občanské společnosti zaměřených na prosazování mezinárodních a regionálních nástrojů v oblasti lidských práv, spravedlnosti, právního státu a demokracie a sledování jejich provádění;

iii) podporou dodržování mezinárodního humanitárního práva;

d) vybudování důvěry v demokratické volební procesy a zvyšování jejich spolehlivosti a průhlednosti, zejména

i) prostřednictvím nasazování volebních pozorovatelských misí Evropské unie;

ii) prostřednictvím jiných opatření v rámci sledování volebních procesů;

iii) přispíváním k rozvoji volebních pozorovatelských kapacit organizací občanské společnosti na regionální a místní úrovni a podporou iniciativ s cílem zlepšit účast ve volebním procesu a jeho sledování;

iv) podporou opatření zaměřených na provádění doporučení volebních pozorovatelských misí Evropské unie, zejména prostřednictvím organizací občanské společnosti.

2. Všechna opatření pomoci, na která odkazuje toto nařízení, vezmou v příslušných případech v úvahu podporu a ochranu rovnosti žen a mužů, práv dítěte, práv původního obyvatelstva, práv osob s postižením a zásad, k nimž patří zásady zplnomocnění, účasti, nediskriminace zranitelných skupin a odpovědnosti.

3. Opatření pomoci uvedená v tomto nařízení jsou prováděna na území třetích zemí nebo bezprostředně souvisejí se situacemi, k nimž dochází ve třetích zemích, nebo bezprostředně souvisejí s celosvětovými nebo regionálními činnostmi.

▼B

Článek 3

Doplňkovost a soudržnost pomoci Společenství

1. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení je v souladu s rámcem politiky Společenství v oblasti rozvojové spolupráce a s celkovou zahraniční politikou Evropské unie a doplňuje pomoc poskytovanou v rámci příslušných nástrojů vnější pomoci Společenství a podle Dohody o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé. Doplňková pomoc Společenství podle tohoto nařízení se poskytne za účelem posílení činností prováděných v rámci příslušných nástrojů vnější pomoci.

2. Komise zajistí, aby opatření přijatá podle tohoto nařízení byla v souladu s celkovým strategickým rámcem politik Společenství a zejména s cíli výše uvedených nástrojů i s jinými příslušnými opatřeními Společenství.

3. Za účelem zvýšení účinnosti a soudržnosti opatření pomoci Společenství a jednotlivých států Komise zajišťuje úzkou koordinaci vlastních činností a činností členských států, a to jak na úrovni rozhodování, tak i v praxi. Koordinace zahrnuje pravidelné konzultace a časté výměny příslušných informací, a to i s ostatními dárci, v průběhu různých fází cyklu pomoci, zejména na oborové úrovni.

4. Komise informuje Evropský parlament a uskutečňuje s ním pravidelné výměny názorů.

5. Komise usiluje o pravidelné výměny informací s občanskou společností na všech úrovních, a to i ve třetích zemích.

HLAVA II

PROVÁDĚNÍ

Článek 4

Obecný rámec pro provádění

Pomoc Společenství podle tohoto nařízení se provádí prostřednictvím těchto opatření:

a) strategické dokumenty, popřípadě jejich revize;

b) roční akční programy;

c) zvláštní opatření;

d) opatření ad hoc.

Článek 5

Strategické dokumenty a revize

1. Strategické dokumenty uvádějí strategii Společenství pro pomoc Společenství podle tohoto nařízení, priority Společenství, mezinárodní situaci a činnosti hlavních partnerů. Jsou v souladu s celkovým záměrem, cíli, rozsahem a zásadami tohoto nařízení.

2. Ve strategických dokumentech jsou uvedeny prioritní oblasti pro financování ze strany Společenství, zvláštní cíle, očekávané výsledky a výkonnostní ukazatele. V uvedených dokumentech se také vymezí orientační finanční příděly, jak celkové, tak i pro každou oblast priority zvlášť; ve vhodných případech se určí rozsahem.

▼B

3. Strategické dokumenty a jakékoli jejich revize nebo rozšíření budou přijímány postupem uvedeným v čl. 17 odst. 2. Vztahují se nejdéle na období platnosti tohoto nařízení. Strategické dokumenty jsou přezkoumány v polovině období, v případě nutnosti ad hoc.

4. Komise a členské státy si vyměňují informace a konzultují mezi sebou i s ostatními dárci a aktéry včetně zástupců občanské společnosti v počáteční fázi procesu programování, aby podpořily doplňkovost svých činností spolupráce.

Článek 6

Roční akční programy

1. Bez ohledu na článek 7 Komise přijímá roční akční programy na základě strategických dokumentů a revizí, na které odkazuje článek 5.

2. Roční akční programy specifikují sledované cíle, oblasti pomoci, očekávané výsledky, řídicí postupy a celkovou plánovanou částku financování. Zohlední také zkušenosti získané při poskytování pomoci Společenství v minulosti. Obsahují popis operací, které mají být financovány, informaci o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram provádění. Cíle jsou měřitelné a časově omezené.

3. Roční akční programy a jakékoli jejich revize nebo rozšíření budou přijímány postupem uvedeným v čl. 17 odst. 2. Změny ročních akčních programů, které nepřekročí 20 % celkové částky jim přidělené, přijímá Komise. Uvědomí o tom výbor uvedený v čl. 17 odst. 1.

4. Pokud nebyl roční akční program ještě přijat, může Komise ve výjimečných případech na základě strategických dokumentů uvedených v článku 5 přijmout opatření, která nejsou stanovena v ročním akčním programu, a to za stejných pravidel a stejnými postupy, které se používají pro roční akční programy.

Článek 7

Zvláštní opatření

1. Bez ohledu na článek 5, v případě neočekávané a řádně odůvodněné potřeby nebo výjimečných událostí může Komise přijmout zvláštní opatření, která nejsou stanovena ve strategických dokumentech.

2. Zvláštní opatření specifikují sledované cíle, oblasti činnosti, očekávané výsledky, řídící postupy a celkovou částku financování. Obsahují popis operací, které mají být financovány, informaci o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram jejich provádění. Jejich součástí je definice druhu výkonnostních ukazatelů, které bude nutné sledovat při provádění zvláštních opatření.

3. Pokud náklady na taková opatření dosáhnou nebo překročí 3 000 000 EUR, přijme je Komise postupem podle čl. 17 odst. 2.

▼B

4. U zvláštních opatření, která nedosáhnou 3 000 000 EUR, Komise zašle opatření do 10 pracovních dnů po přijetí rozhodnutí pro informaci členským státům a Evropskému parlamentu.

Článek 8

Podpůrná opatření

1. Financování ze strany Společenství podle tohoto nařízení se může týkat také výdajů spojených s takovými činnostmi, jako jsou příprava, dozor, sledování, provádění auditů a hodnocení, které jsou přímo nezbytné pro provádění tohoto nařízení a pro dosažení jeho cílů, jako například výdaje na studie, schůze, informace, zvyšování povědomí, školení a publikační činnosti, včetně školení a vzdělávacích opatření pro partnery z občanské společnosti, výdaje související s počítačovými sítěmi sloužícími k výměně informací a jakékoli jiné výdaje na administrativní nebo technickou pomoc nutné v souvislosti s řízením programu. Může se také popřípadě týkat výdajů na akce za účelem zdůraznění charakteru Společenství u opatření pomoci a na objasňování cílů a výsledků opatření pomoci vůči veřejnosti dotčených zemí.

2. Financování ze strany Společenství kryje rovněž výdaje na administrativní podporu v delegacích Komise potřebnou k řízení operací financovaných podle tohoto nařízení.

3. Komise přijme podpůrná opatření, na která se nevztahují strategické dokumenty, jak je uvedeno v článku 5, v souladu s čl. 7 odst. 3 a 4.

Článek 9

Opatření ad hoc

1. Bez ohledu na článek 5 může Komise přidělit malé granty ad hoc obráncům lidských práv, kteří reagují na situace, kdy je ochrany naléhavě zapotřebí.

2. O provedených opatřeních ad hoc informuje Komise pravidelně Evropský parlament a členské státy.

Článek 10

Způsobilost

1. Aniž by byl dotčen článek 14, jsou k financování podle tohoto nařízení za účelem provádění opatření pomoci, na která odkazují články 6, 7 a 9, způsobilé tyto subjekty a aktéři působící na nezávislém a odpovědném základě:

a) organizace občanské společnosti, včetně nevládních neziskových organizací a nezávislých politických nadací, komunitní organizace a neziskové agentury, instituce a organizace v soukromém sektoru a jejich sítě na místní, vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni;

b) neziskové agentury, instituce a organizace veřejného sektoru a jejich sítě na místní, vnitrostátní, regionální a mezinárodní úrovni;

▼B

c) národní, regionální a mezinárodní parlamentní orgány, pokud je to nutné pro dosažení cílů tohoto nástroje a pokud nemůže být navrhované opatření financováno z jiného nástroje vnější pomoci Společenství;

d) mezinárodní a regionální mezivládní organizace;

e) fyzické osoby, je-li to nutné k dosažení cílů tohoto nařízení.

2. Jiné subjekty nebo aktéři, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, mohou být financováni ve výjimečných a řádně odůvodněných případech, jestliže je to nutné k dosažení cílů tohoto nařízení.

Článek 11

Řídicí postupy

1. Opatření pomoci financovaná podle tohoto nařízení se provádějí v souladu s nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ([1]) a veškerými jeho revizemi na ústřední úrovni nebo společně s mezinárodními organizacemi v souladu s čl. 53 odst. 1 uvedeného nařízení.

2. V případě spolufinancování a v dalších řádně odůvodněných případech Komise může v souladu s článkem 54 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002 svěřit úkoly veřejné moci, a zejména úkoly plnění rozpočtu, subjektům vyjmenovaným v čl. 54 odst. 2 písm. c) uvedeného nařízení.

Článek 12

Rozpočtové závazky

1. Rozpočtové závazky se přijímají na základě rozhodnutí učiněných Komisí podle článků 6, 7, 8 a 9.

2. Financování ze strany Společenství může mít mj. jednu z těchto právních forem:

a) grantové dohody, rozhodnutí o grantech nebo dohody o příspěvcích;

b) dohody podle článku 54 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002;

c) zakázky;

d) pracovní smlouvy.

Článek 13

Typy financování

1. Financování poskytnuté Společenstvím může mít následující formy:

a) projekty a programy;

b) granty na financování projektů předložených mezinárodními a regionálními mezivládními organizacemi uvedenými v čl. 10 odst. 1 písm. d);

([1]) Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

▼B

c) malé granty pro obránce lidských práv uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. b) bodu ii) k financování naléhavých ochranných opatření podle čl. 9 odst. 1;

d) granty na podporu provozních nákladů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva;

e) granty na podporu provozních nákladů Evropského meziuniverzitního centra pro lidská práva a demokratizaci, zejména na evropský magisterský studijní program v oblasti lidských práv a demokratizace, doktorandský studijní program EU a OSN, které jsou plně přístupné státním příslušníkům třetích zemí, i na jiné vzdělávací, odborné vzdělávací a výzkumné činnosti, které podporují lidská práva a demokratizaci;

f) příspěvky mezinárodním fondům, zejména spravovaným mezinárodními nebo regionálními organizacemi;

g) lidské a materiální zdroje pro účinné provádění volebních pozorovatelských misí Evropské unie;

h) veřejné zakázky, jak jsou definovány v článku 88 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Opatření financovaná podle tohoto nařízení mohou být předmětem spolufinancování zejména od:

a) členských států a jejich místních orgánů, zejména jejich veřejných a polostátních institucí;

b) jiných dárcovských zemí, a zejména jejich veřejných a polostátních institucí;

c) mezinárodních a regionálních mezivládních organizací;

d) společností, firem, jiných soukromých organizací a podniků, odborů, odborových federací a jiných nestátních subjektů.

3. V případě paralelního spolufinancování je projekt nebo program rozdělen do několika zřetelně odlišitelných složek, z nichž každá je financována jiným partnerem, který poskytuje spolufinancování takovým způsobem, že konečné použití finančních prostředků lze vždy identifikovat. V případě společného spolufinancování sdílejí partneři, kteří zajišťují spolufinancování, celkové náklady na projekt nebo program a zdroje se sloučí takovým způsobem, že není možné identifikovat zdroj finančních prostředků pro danou činnost provedenou jako součást projektu nebo programu.

4. V případě společného spolufinancování může Komise obdržet a spravovat finanční prostředky jménem orgánů uvedených v odst. 2 písm. a), b) a c) za účelem provádění společných opatření. S takovými peněžními prostředky se zachází jako s účelově vázaným příjmem podle článku 18 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

5. V případě spolufinancování a v jiných řádně odůvodněných případech Komise může svěřit úkoly veřejné moci, a zejména úkoly plnění rozpočtu, subjektům vyjmenovaným v čl. 54 odst. 2 písm. c) nařízení (ES) č. 1605/2002.

▼M1

6. Pomoc Unie se v zásadě nepoužije k placení daní, cel nebo poplatků v zemích, které jsou příjemci pomoci.

▼B

Článek 14

Pravidla účasti a původu

1. Účast na zadávání veřejných zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tohoto nařízení je otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky členského státu Společenství, přistupující nebo oficiální kandidátské země uznané Evropským společenstvím nebo členského státu Evropského hospodářského prostoru, nebo právnickým osobám, které jsou usazeny v těchto státech.

Účast na zadávání veřejných zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tohoto nařízení je také otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky rozvojové země uvedené na seznamu Výboru pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), nebo právnickým osobám usazeným v této zemi a dále fyzickým nebo právnickým osobám již uvedeným jako způsobilé na základě tohoto nařízení. Komise zveřejní a aktualizuje seznam rozvojových zemí stanovený Výborem pro rozvojovou pomoc OECD v souladu s pravidelnými přezkumy tohoto seznamu a informuje o tom Radu.

2. Účast na zadávání veřejných zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tohoto nařízení je také otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky jiné země než uvedené v odstavci 1, nebo právnickým osobám, které jsou usazeny v této zemi, pokud byl ustaven reciproční přístup k jejich vnější pomoci. Reciproční přístup se poskytuje, přiznává-li země za stejných podmínek způsobilost členským státům a dotyčné přijímající zemi.

Reciproční přístup se stanoví na základě zvláštního rozhodnutí týkajícího se dané země nebo dané regionální skupiny zemí. Toto rozhodnutí se přijme postupem podle čl. 17 odst. 2 a je v platnosti minimálně jeden rok.

3. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných v rámci tohoto nařízení je umožněna mezinárodním organizacím.

4. Ustanovení odstavců 1, 2 a 3 se nedotýkají účasti kategorií organizací způsobilých na základě povahy nebo umístění cílů akce, která má být uskutečněna.

5. Odborníci mohou být státními příslušníky kterékoli země. Tímto článkem nejsou dotčeny kvalitativní a finanční požadavky stanovené v pravidlech Společenství pro zadávání veřejných zakázek.

6. Jestliže se opatření financovaná podle tohoto nařízení provádějí na ústřední úrovni nebo nepřímo pověřením specializovaných orgánů Společenství, mezinárodních nebo vnitrostátních veřejných subjektů nebo subjektů soukromého práva pověřených veřejnou službou v souladu s čl. 54 odst. 2 písm. c) nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002, je účast na postupech zadávání veřejných zakázek a poskytování grantů řídícího subjektu otevřena fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky zemí, jež mají přístup k zakázkám a grantům Společenství v souladu se zásadami stanovenými v odstavci 1 tohoto článku, a jakékoliv jiné země způsobilé podle pravidel a postupů řídícího subjektu, a právnickým osobám, které jsou v uvedených zemích usazené.

▼B

7. Pokud se pomoc Společenství vztahuje na operaci uskutečňovanou prostřednictvím mezinárodní organizace, je účast na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým osobám a právnickým osobám způsobilým podle tohoto článku, jakož i všem fyzickým osobám a právnickým osobám způsobilým podle pravidel dané organizace, přičemž se dbá na zaručení rovného zacházení se všemi dárci. Stejná pravidla se použijí na dodávky, materiál a odborníky.

8. Pokud se financování Společenství vztahuje na operaci spolufinancovanou se třetí zemí, s výhradou reciprocity, s regionální organizací nebo s členským státem, je účast na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým osobám a právnickým osobám způsobilým podle tohoto článku, jakož i všem fyzickým osobám a právnickým osobám způsobilým podle předpisů takové třetí země, regionální organizace nebo členského státu. Stejná pravidla se použijí na dodávky, materiál a odborníky.

9. Všechny dodávky a materiály zakoupené podle smlouvy financované v rámci tohoto nařízení musejí pocházet ze Společenství nebo ze způsobilé země vymezené v odstavcích 1 a 2. Pro účely tohoto nařízení je „původ“ definován v příslušných právních předpisech Společenství o pravidlech původu pro celní účely.

10. Komise může navíc v řádně odůvodněných případech povolit účast fyzických a právnických osob ze zemí, které mají se sousedními zeměmi tradiční hospodářské, obchodní nebo zeměpisné vazby, nebo z třetích zemí a nákup a použití dodávek a materiálů jiného původu.

11. Výjimky lze odůvodnit nedostupností zboží a služeb na trzích dotčených zemí, krajní nouzí nebo v případě, že by pravidla způsobilosti znemožňovala či nadměrně komplikovala uskutečnění projektu, programu nebo akce.

12. Účastníci řízení, kterým byly zadány zakázky, dodržují mezinárodně dohodnuté základní pracovní normy, např. základní pracovní normy Mezinárodní organizace práce, úmluvy o svobodě sdružování a kolektivním vyjednávání, o odstranění nucené a povinné práce, o odstranění diskriminace v zaměstnání a povolání a o zákazu dětské práce.

Článek 15

Ochrana finančních zájmů Společenství

1. Veškeré dohody vyplývající z tohoto nařízení obsahují ustanovení zajišťující ochranu finančních zájmů Společenství, zejména s ohledem na podvody, korupci a jakékoli další nesrovnalosti, podle nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství ([1]), nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem ([2]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) ([3]).

([1]) Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.
([3]) Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

▼B

2. Dohody a zakázky výslovně zmocňují Komisi a Účetní dvůr ke kontrole všech dokladů a ke kontrole na místě všech dodavatelů a subdodavatelů, kteří obdrželi prostředky Společenství. Kromě toho také výslovně oprávní Komisi k provádění kontrol a inspekcí na místě stanovených v nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96.

Článek 16

Hodnocení

1. Komise pravidelně sleduje a přezkoumává své programy a vyhodnocuje efektivitu, soudržnost a důslednost programování, případně pomocí nezávislých vnějších hodnocení, aby se přesvědčila, zda jsou plněny cíle, a mohla zformulovat doporučení pro zlepšení dalších operací. Bude se brát patřičný ohled na návrhy Evropského parlamentu a Rady na nezávislé vnější hodnocení.

2. Komise pošle své hodnotící zprávy pro informaci výboru uvedenému v čl. 17 odst. 1 a Evropskému parlamentu. Členské státy mohou požadovat projednání konkrétních hodnocení ve výboru uvedeném v čl. 17 odst. 1. Výsledky poskytují zpětnou vazbu v souvislosti s návrhem programu a přidělením zdrojů.

3. Komise v hodnotící fázi pomoci Společenství stanovené podle tohoto nařízení sdruží všechny příslušné zainteresované strany. Podporují se společná hodnocení s členskými státy, mezinárodními organizacemi nebo jinými orgány.

HLAVA III

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 17

Výbor

1. Komisi je nápomocen Výbor pro demokracii a lidská práva (dále jen „výbor“).

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí. Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je 30 dní.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 18

Výroční zpráva

1. Komise prověří pokrok dosažený při zavádění opatření pomoci realizovaných podle tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o provádění a výsledcích a pokud možno o hlavních výstupech a dopadech pomoci. Zpráva je nedílnou součástí Výroční zprávy o provádění rozvojové politiky Evropského společenství a o provádění vnější pomoci a Výroční zprávy EU o lidských právech.

▼B

2. Výroční zpráva obsahuje informace vztahující se k předešlému roku týkající se financovaných opatření, výsledků sledování a hodnocení, zapojení příslušných partnerů a plnění rozpočtových závazků a plateb podle celosvětových a regionálních opatření a opatření v jednotlivých zemích a podle jednotlivých odvětví spolupráce. Posoudí výsledky pomoci při plnění cílů tohoto nařízení, pokud možno pomocí specifických a měřitelných ukazatelů.

Článek 19

Finanční krytí

Finanční krytí pro provádění tohoto nařízení činí pro období 2007–2013 1 104 000 000 EUR. Roční prostředky schvaluje rozpočtový orgán v rámci finančního rámce 2007-2013.

Článek 20

Přezkum

Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2010 zprávu o vyhodnocení provádění tohoto nařízení v prvních třech letech, popřípadě s legislativním návrhem, který zavede potřebné úpravy tohoto nařízení.

Článek 21

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem následujícím po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Použije se ode dne 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.